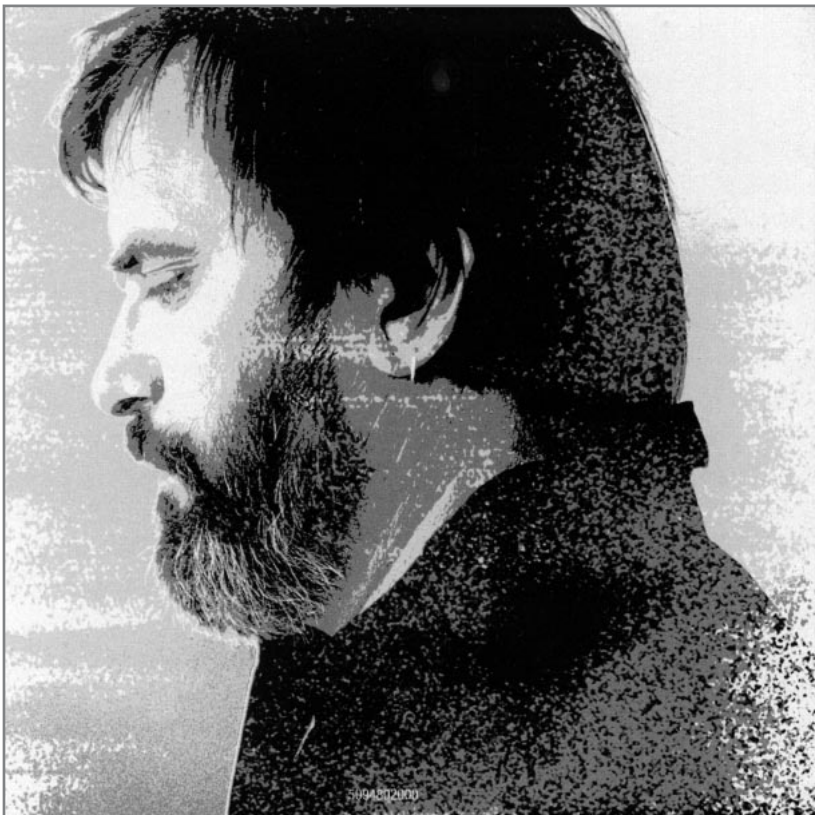

STEVE EARLE

« *Ik ben niet anti-semitisch, maar anti-zionistisch!* »

Steve Earle maakte naam in de jaren tachtig met zijn rauwe vorm van country-rock; americana zouden we dat tegenwoordig noemen. In die jaren maakte hij een paar legendarische platen, zoals *Guitar Town* en *Exit 0*, maar begin jaren negentig ging het mis met hem. Hij raakte zwaar aan de drugs en belandde uiteindelijk in de gevangenis wegens drugsbezit. Wat volgde was een periode van afkicken en menigeen had hem afgeschreven. Vanaf 1995 echter begint hij weer platen uit te brengen. Vorig jaar kwam hij met een nieuw meesterwerk *Jerusalem*, een collectie zwaar aangezette countryrock-songs, die tekstueel een soort conceptalbum vormen. Een politiek statement. Hij verkocht er 93.000 exemplaren van. Hij haalde er de eerste plaats in de Billboard independent-chart en de zevende plaats in de country-chart, mee. En alsof het allemaal nog niet genoeg is, is zojuist onder de titel *Just an American boy*, een dubbel-live-CD verschenen.

Tekst: Luther Zevenbergen

*I woke up this mornin' and none of the news was good
And death machines were rumblin' 'cross the ground where Jesus stood
And the man on my TV told me that it had always been that way
And there was nothin' anyone could do or say*
(uit: Jerusalem)

Dat *Jerusalem* een politiek statement is, wordt meteen duidelijk wanneer je de teksten leest. Het gaat over het Midden-Oosten, de 'War on Terrorism' en de Amerikaanse buitenland-politiek in het algemeen. Maar ook muzikaal is het een huzarenstukje. De rauwe stem van Earle en het stevige gitaarwerk zetten meteen een rootsy rocksound neer. Opvallend is het gebruik van samples, zo gebruikt dat er geen sprake is van een gimmick, maar als verrijking van de sound. Zo opent de plaat met een 'loop', die de tekst *Ashes to ashes* fluistert. Het klinkt dreigend. De muziek klinkt al even onheilspellend. Fraai gitaar- en banjospel completeert het geheel. Steve Earle klinkt dan eens als een donkere uitvoering van Bruce Springsteen of Freedy Johnston, dan weer steekt hij met akoestische gitaar en mondharmonica Bob Dylan naar de kroon, zoals in het titelnummer *Jerusalem*. Een ander hoogtepunt is, *I remember you*, een prachtig duet met Emmylou Harris. Een werk dat bij

elke luisterbeurt aan zeggingskracht wint.

De tour naar aanleiding van *Jerusalem* is eigenlijk net afgelopen en nu zit Steve Earle al weer middenin de promotie van een live-cd. 'Het is een live-recording van deze tour en is eigenlijk een soundtrack bij een film *Just an American boy*, een documentaire over de politieke gevolgen van het album. En de tamtam, rond de *John Walker's Blues* in de Verenigde Staten. Het wordt heel interessant.'

John Walker's Blues gaat over de Amerikaanse moslim die werd opgepakt in Afghanistan, waar hij voor de Taliban vocht. Dit nummer dat in de eerste persoon enkelvoud het verhaal van John Walker vertelt, werd door de Amerikaanse media in de ban gedaan. In de film zal Earle ook te zien zijn op een van zijn spokenword-optredens waarin hij van leer trekt tegen de tendens in de VS om mensen als hem de mond te snoeren.

'Ik maak me ernstig zorgen over de nieuwe zwarte lijsten. En ik maak me zorgen over de manier waarop de media hierin participeren.'

So I started lookin' around for a light out of the dim

And the first thing I heard that made sense was the word

Of Mohammed, peace be upon him

A shadu la ilaha illa Allah, There is no God but God

(Uit: John Walker's Blues)

Sinds de commotie, waarin hij als een soort terrorisme-sympatisant werd afgeschilderd, krijgt Steve Earle steeds dezelfde vragen.

'Honderd verschillende manieren om de vraag te formuleren over *John Walker's Blues*. Voornamelijk, verwachtte ik een tegenreactie? Om eerlijk te zijn, het kwam uit de hoek die ik verwachtte.'

Maar de controverse verdween ook weer even snel als hij opkwam.

'Eigenlijk was het wel grappig. De grootste verrassing was dat het een maand voor de release van de cd begon. Het bleef een tijdje rondzingen, maar ik wist dat het vanzelf zou uitdoven. Het bracht ze namelijk nergens. Ik denk dat ze bang waren me meer te helpen dan dat ze me zouden tegenzitten.'

Het verhaal gaat dat de leiding van Artemis Records Steve Earle al voor 11 september vroeg om een politieke cd te schrijven.

'Ja, Danny Goldberg gaf me de suggestie dat ik mezelf van de vorige plaat kon onderscheiden, door een expliciet politieke cd op te nemen. Ik was zelf niet bewust van dit idee, ik dacht dat het saai zou zijn. Toen kwam 11 september, en ik was als vanzelf die cd aan het schrijven. En ik voelde aan dat ik de cd snel moest uitbrengen omdat het materiaal snel zou verouderen.'

*Half a million soldiers fly across the water
One in ten are never comin' back again
Fifty thousand sons who never grew to fathers*

Don't you ever wonder who they might have been

(Uit: Conspiracy Theory)

De zwaar politiek geladen cd *Jerusalem* ligt gevoelig in het Amerika van vandaag. Het geeft een heel ander beeld van de Amerikaanse internationale politiek dan gebruikelijk is op networks zoals Fox News of CNN.

'Als ik nog een persoon hoor zeggen dat de Islamitische wereld de VS haat vanwege onze vrijheid, dan ga ik overgeven. Ze haten ons omdat we de Saudische monarchie steunen en omdat we Israël steunen. Ik ben niet anti-semitisch, ik ben anti-zionistisch. Niet principieel, maar omdat zo lang als Israël bestaat, een onstabiel deel van de wereld alleen maar instabieler is geworden. We hebben het genoeg tijd gegeven. Waarom verwachten we van de Palestijnen die daar duizenden jaren wonen dat ze tweederangs burgers zijn in hun eigen moederland?'

Toen het Pentagon tot oorlog op Irak besloot waren de meeste nummers voor *Jerusalem* al klaar, maar de mentaliteit die oorlog mogelijk maakt is dezelfde als die beschreven worden in songs als *The Truth, Conspiracy theory* en *What's a simple man to do?*.

'Ik denk niet dat we ooit een oorlog hebben gevoerd om een repressieve dictator uit te schakelen of die ging om een pure democratie te vestigen. We hebben geen flauw benul van pure democratie en ik weet absoluut zeker dat we niets tegen een repressief regime hebben, behalve als ze de olie willen nationaliseren. Het gaat ook niet om het bezitten van de olie, maar als een land het nationaliseert dan is de olie niet meer vrij te verhandelen en dat wil de VS-regering niet toestaan.'

Een andere zaak waar Steve Earle zich hard voor maakt is het afschaffen van de doodstraf, hij treedt regelmatig op tijdens anti-doodstraf-benefieten. Zijn eigen periode in de gevangenis heeft hier waarschijnlijk ook invloed op gehad.

'Ik was al tegen de doodstraf voordat ik in de

gevangenis zat. Ik schreef de song *Billy Austin* in 1990. Ik weet waarschijnlijk nu wel beter hoe mensen in de gevangenis denken. Dat had ook te maken met de vele doodstraf-veroordeelden die ze mij schreven toen ze hoorden dat ik in de gevangenis zat.'

Steve Earle is een boeiende persoonlijkheid. Hij heeft altijd muzikaal zijn eigen weg gezocht binnen de countrywereld die eenvormigheid vrij dwingend oplegt aan haar artiesten. De overwinning van persoonlijke problemen lijkt hem artistiek gezien alleen maar sterker te hebben gemaakt. Zowel muzikaal als tekstueel is *Jerusalem* een cd die iedereen, die de Amerikaanse roots-muziek een warm hart toe draagt, moeten luisteren!

Bronnen:

- Steve in Aberdeen*, BBC Radio Scotland,
8 August 2003 Tom Morton
Doctor Earle's Diagnosis-The Globe
And Mail,
4 June 2003 Robert Everett-Green
Earle Is A Rebel With A Cause-Boston Globe,
17 February 2003 Jonathan Perry